



Komunikat prasowy

Luksemburg, 1 września 2022 r.

Kontrolerzy pozytywnie oceniają odporność instytucji UE w czasie pandemii COVID-19

Institucje UE wykazały się dużą odpornością w obliczu pandemii COVID-19 – wynika z opublikowanego dziś sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. Parlament Europejski, Rada Unii Europejskiej, Komisja Europejska i Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej zareagowały w szybki i elastyczny sposób, w czym pomogły im wcześniejsze inwestycje w zakresie cyfryzacji. Przed instytucjami UE nadal stoją jednak wyzwania, jak po zakończeniu pandemii najlepiej wykorzystać innowacje i elastyczność będące wynikiem kryzysu.

Pod koniec stycznia 2020 r. w Europie odnotowano pierwszy oficjalny przypadek zachorowania na COVID-19. W ciągu kilku tygodni wirus rozprzestrzenił się na terenie całej UE. Podczas gdy obywatele wezwano do pozostania w domach i przejścia na pracę zdalną, przedsiębiorstwa i instytucje musiały znaleźć sposoby na zapewnienie ciągłości działania. W minionych latach instytucje UE kilkakrotnie stanęły już w obliczu kryzysów zdrowotnych i kryzysów bezpieczeństwa: w 2014 r. delegatury Unii zmagaly się z epidemią Eboli, a w Brukseli (w 2016 r.) i Strasburgu (w 2018 r.) doszło do zamachów terrorystycznych. Niemniej skala i czas trwania kryzysu wywołanego przez pandemię COVID-19 były bezprecedensowe. Aby ocenić odporność instytucji UE w obliczu tego kryzysu, kontrolerzy unijni przeanalizowali ich stopień przygotowania, a także sprawdzili, jak poradziły sobie one w sytuacji pandemii i jakie wnioski na przyszłość z niej wyciągnęły.

– Kryzys wywołany pandemią COVID-19 nie pozostał bez wpływu na instytucje UE. Przyniósł on poważne, długofalowe konsekwencje w zakresie ich funkcjonowania i metod organizacji pracy – powiedział Marek Opióła, członek Trybunału odpowiedzialny za kontrolę. – Organizacje charakteryzujące się odpornością to te, które potrafią wyciągnąć wnioski z kryzysu i wyjść z niego silniejsze. W naszym przekonaniu organy UE wykazały się taką odpornością na przestrzeni ostatnich dwóch lat naznaczonych kryzysem.

Najpóźniej w drugiej połowie lutego 2020 r. cztery instytucje objęte kontrolą zaczęły uruchamiać swoje plany ciągłości działania. Zdaniem kontrolerów plany te stanowiły odpowiednią podstawę

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

do podejmowania działań w odpowiedzi na kryzys, mimo że nie zostały opracowane z myślą o długotrwałych zakłóceniach, jakie wywołała pandemia COVID-19. Instytucje UE musiały zatem przyjąć elastyczne podejście i podejmować decyzje *ad hoc* w uzupełnieniu do wspomnianych planów. W ocenie kontrolerów dobrze poradziły sobie one w tej sytuacji, choć ze względu na autonomię, różne zadania oraz zróżnicowane przepisy w państwach członkowskich, gdzie znajdują się ich siedziby, możliwości koordynacji przez nie działań były ograniczone.

Pomimo różnych przyjętych podejść instytucjom udało się zminimalizować zakłócenia i kontynuować wykonywanie powierzonych zadań, a ich działalność pozostała na poziomie zbliżonym do poprzednich lat. Jak podkreślają kontrolerzy, zdołały one nawet przyjąć ważne inicjatywy polityczne – na przykład plan odbudowy Next Generation EU o wartości 750 mld euro – oraz siedmioletni budżet UE na lata 2021–2027, nie narażając przy tym na szwank zdrowia i dobrostanu swoich pracowników. Pomimo różnych poziomów przygotowania skontrolowanym instytucjom UE udało się w ciągu sześciu tygodni wyposażyć wszystkich członków personelu w sprzęt umożliwiający pracę zdalną. Za sprawą pandemii szybciej wprowadzono narzędzia ułatwiające komunikację i współpracę, a także wdrożono elektroniczny przepływ dokumentów. Niemniej prace nad cyfryzacją procedur administracyjnych nie zostały jak dotąd ukończone, zwłaszcza jeśli chodzi o faktury elektroniczne.

Po zniesieniu ograniczeń wprowadzonych wiosną 2020 r. instytucje UE przystąpiły do analizy działań podjętych w odpowiedzi na pandemię COVID-19 i wyciągnięcia wniosków na przyszłość. Zaczęły też zastanawiać się, które innowacje można by zachować w warunkach pokryzysowych. Znaczne oszczędności mogłoby przynieść na przykład wprowadzenie na większą skalę pracy zdalnej, szczególnie w kontekście wydatków na podróże służbowe oraz, potencjalnie, kosztów budynków biurowych. Takie zmiany dałyby ponadto możliwości ograniczenia wpływu na środowisko, choć kontrolerzy zauważają, że potencjał w tym zakresie nie został jeszcze jednoznacznie oszacowany.

Informacje ogólne

W zakres kontroli Trybunału weszły cztery instytucje UE: Parlament Europejski, Rada Unii Europejskiej, Komisja Europejska i Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Niniejsze sprawozdanie jest jednym z serii sprawozdań z kontroli Trybunału dotyczących pandemii COVID-19 i stanowi wstępną ocenę wpływu kryzysu na funkcjonowanie instytucji UE. Sprawozdanie specjalne 18/2022 pt. „Instytucje UE a pandemia COVID-19 – reakcja była szybka, ale wciąż istnieją wyzwania, jak w optymalny sposób wykorzystać innowacje i elastyczność będące wynikiem kryzysu” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu).

Kontakt dla prasy

Biuro prasowe Trybunału: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 553 547